

„Kaj bi rad naredil?“

„Očeta ne morem pregovoriti in denarja ni dobiti za Primoža. Po vsej vasi sem hodil in so se mi smejali.“

Zjokal se je in si je brisal solze z rokavom.

„Ne jokaj, Janez! Pomagal bi Primožu, pa sem star in vse sem razdal. Pred grobom sem in hrbet imam pripognjen kot gaber deblo. K tvojemu očetu pojdem. Le brez skrbi bodi, Janez! Primož bi moral tudi iti. Pojdi in mu reci! Najbrže že spet pije pri Starešinki.“

Šel je Janez potolažen in je dobil Primoža in ga spravil k župniku. Oblekel je starec suknjo in stopal počasi. In Primož je šel za njim upognjen in žalosten. Janez je sedel pod oreh in čakal.

In čez dobro uro sta se vrnila in stari gospod je bil otožen in kmetu Primožu je bilo, kot bi ga bil udaril z batom po glavi.

„Janez, pojdi in ne jokaj! On, ki lajša rano, ve, zakaj se to godi.“

In so šli vsak na svoj dom.

Janez pa se je bal velike nesreče. In je prišla.

* * *

Tisto jutro je mlinar Janez zgodaj vstal. Pomolil je in stopil pred mlin. In ko je pogledal po dolini, mu je obstalo oko tam nad Lokami. Hrast je dvigal svoje veje visoko kvišku in veter jih je pregibal. In na veji je viselo nekaj dolgega in suhega. Misel je šinila Janezu v glavo in je stekel po poti.

Dolgočasno in pusto jutro je bilo. Sive megle so se vlačile po nebu in neprijeten veter je pihal.

Kot burja je dirjal Janez in brada je plapolala. In ko je prihitel pod hrast in zagledal kmeta Primoža na veji, obraz črn in zabuhel, in roke, tiste mišičaste, lopataste roke ob bokih, in noge, dolge in suhe, ga je prevzel za hip strah. Zavel je veter in zamajalo se je truplo na vrvi. In izpod neba so se vsule goste kaplje. Odrezal je Janez vrv in naložil težko truplo in bežal, bežal v vas. Srce mu je burno bilo in v glavi mu je bilo tako čudno.

„Naravnost njemu ga nesem, ki je kriv, naravnost njemu! — Obesil se je, ah, ti moj Bog! Njemu ga nesem, da bo videl, kaj je naredil, njemu, njemu!“

Padale so kaplje, težke in debele in curljalo je od Primoža, kot bi lilo iz škafa. A Janez ni čutil ne dežja, ne teže na svojem hrbtu.

PRIZOR IZ POULIČNEGA BOJA V MILANU 1848.